

Informatiebulletin

juli-augustus 2023

Jezus kroont Maria tot Koningin (22 augustus)
Mozaïek in Basiliek van Santa Maria Maggiore in Rome.

Maria Koningin gemeenschap Baarn

Colofon

Noodsituatie:

Voor dringend geestelijke hulp

T: 035-6035518

Adres:

Geloofsgemeenschap Maria Koningin Kerk

Maatkampweg 18, 3742 XM Baarn

T: 035-5413470

E: www.marthamaria.nl/mariakoningin

Bankrekeningnummers en kerkbijdrage:

ING: NL53 INGB 0000 20 87 80, of

Rabo: NL16 RABO 0304701599,

t.n.v. Martha & Maria-Maria Koningin, Baarn.

Reserveringen kerkruintes:

T: 06-27147296

E-mail: lcmjansen51@kpnmail.nl

Pastorale Bezoekers Maria Koningin

Anneke van Kuik T: 035 - 54 17 476

Riet van Wanrooij T: 035 - 54 17 556

Hebt u vervoer nodig om naar de kerk te gaan

Dan kunt u bellen naar:

Wim Jongmans 035 - 53 82 422

Gerda Vesters 035 - 54 12 177

Riet v. Wanrooij 035 - 54 17 556

Willemien Witte 035 - 54 12 800

Verzamelpunt voor inleveren kopij voor het informatiebulletin:

anneliesvandemolen@hotmail.com
035-6020017

Voor het bulletin van september en oktober uiterlijk

14 augustus de kopij bij Annelies inleveren.

Vanuit de Locatieraad:

Slechts twee zaken zijn er te melden van overigens niet mis te verstaan materieel belang, maar waarvan velen ook op andere wijze al kennis hebben kunnen nemen:

- In april heeft er een grondige en gedegen reparatie van onze CV ketel plaats gevonden, waardoor het er in elk geval naar uit ziet dat onze kerkzaal weer voor jaren warmte- en dus toekomstbestendig zal zijn.

- In mei heeft de aannemer gedurende week 19 zich uitvoerig bezig gehouden met de uitvoering van reparaties / renovaties binnen in de dagkapel.

Beide werkzaamheden hebben in die periodes voor mijn mede-locatieraadlid Lucie tezamen met haar echtgenoot Theo Voerman aanzienlijke intensieve nevenarbeid, zoals opruimen en schoonmaken, opgeleverd om er voor zorg te dragen dat de zondagsviering in een ordentelijk interieur kan plaatsvinden, waarvoor vanaf deze plaats alsnog hartelijke dank.

Gerard van der Heide, voorzitter LR - MK

Opbrengst collectes MK

De collecte voor Save de children was 386,25 euro en met Pinksteren hebben we 162,75 euro opgehaald voor de Week van de missionaris.

Vieringen juli / augustus 2023

Alle vieringen hebben een **aanvangstijd van 10.30 uur** tenzij anders aangegeven.

Zondag 2 juli, 13de zondag door het jaar, Communie-vakantie-familie-viering: Veronica Selleger en Jeannette Verburg, familiekoor o.l.v. Hans Verburg.

Zondag 9 juli, 14de zondag door het jaar, Communieviering, Ria Welters.

Zondag 16 juli, 15de zondag door het jaar, Eucharistieviering, Frans Zwarts.

Zondag 23 juli, 16de zondag door het jaar, Communieviering, Gerard van der Heide.

Zondag 30 juli, 17 de zondag door het jaar, Communieviering, Gerard van der Heide.

Zondag 6 augustus, 18de zondag door het jaar, Communieviering, Ria Welters.

Zondag 13 augustus, 19de zondag door het jaar, Communieviering, Frans Overbeek.

Zondag 20 augustus 20 ste zondag door het jaar, Communieviering, Gerard van der Heide.

Zondag 27 augustus, 21ste zondag door het jaar, Communieviering, Ria Welters.

Nieuws

Opbrengst Vastenmaaltijd voor Project "Mensen onderweg"
Zuid-Soedan.

Misschien was u in de Veertigdagentijd aanwezig bij de Vastenmaaltijd, maar hebt u nog niet vernomen wat de opbrengst was. Hoewel het al een poosje geleden is, willen we dat alsnog doorgeven.

Op 26 maart jongstleden werd een Vastenmaaltijd gehouden in Lokaal-O, dit keer in de vorm van een lunch, met als doel geld in te zamelen voor de landelijke Vastenactie; voor gevluchte families die spullen nodig hebben om hun leven opnieuw in te richten. Er werd aan de ca. 40 deelnemers een indrukwekkend filmpje getoond om de noodzaak van deze hulp aan te tonen. Zie ook: <https://www.vastenactie.nl/onze-projecten>

Onder leiding van Ds. Christine van den End mocht ieder die dat wilde een lichtje ontsteken voor wie dat nodig heeft en kregen de aanwezigen de gelegenheid om op een interactieve en creatieve manier bezig te gaan met het thema. Natuurlijk was daar de heerlijke soep en Turks brood. Kortom, een gezellig oecumenisch samenzijn voor een goed doel. Het geld werd opgebracht uit vrijwillige bijdragen voor de maaltijd, de verkoop van biologische (streek)producten en de 2^e hands boekenmarkt.

Sommige vrijwilligers hebben de door hen gemaakte onkosten gedoneerd aan het project. Andere onkosten, voor soep, brood, cake, het 'winkeltje' en materialen zijn volledig door de Raad van Kerken betaald.

Daarom kon de complete opbrengst naar de landelijke Vastenactie worden overgemaakt: het mooie bedrag van € 580,74.

Met dank aan de organisatoren die namens de Raad van Kerken deze bijeenkomst tot een succes hebben gemaakt.

Jannie Terlouw

Secretaris Raad van Kerken Baarn

Berichten van Wies Sarot

Eerste communie

Gaat jouw kind in september naar groep vier en zijn jullie Rooms-Katholiek? Dan is dit misschien een moment om alvast na te denken over de Eerste communie. In onze parochie vieren we ieder jaar de Eerste communie in mei of juni. Met de voorbereiding op dit grote feest beginnen we in september. Dat biedt de mogelijkheid om de kinderen het hele kerkelijk jaar uit te leggen en vooral ook om dat te vieren. Gaandeweg leren ze Jezus (beter) kennen door de verhalen die we vertellen uit de bijbel. En ze gaan iets begrijpen van de betekenis van het brood delen aan de tafel van de eucharistie.

Hebben jullie belangstelling of vragen? Geef je dan op bij pastor Wies Sarot (sarot@marthamaria.nl) Eind augustus valt er dan een uitnodiging voor een informatieavond in je bus.

Nieuwe cursus RK voor beginners

"Ciborie, Synodaal Proces, Goede (?) Vrijdag, Sociale Leer," als je spreekt met een doorgewinterde Katholiek dan tuiten je oren misschien en vraag je je af waarom het allemaal zo moeilijk moet. En dan heb je gelijk, het hoeft niet allemaal zo moeilijk. Maar tegelijk is het zo dat we in de kerk met dingen bezig zijn die buiten de kerk steeds verder uit beeld raken. En dat vraagt dus om toerusting.

Gelukkig is daar ook een mogelijkheid voor. In oktober start er opnieuw een cursus RK voor beginners. Deze cursus is bedoeld voor mensen die Rooms-Katholiek willen worden, voor hen die alsnog hun vormsel willen doen, voor Katholieken van huis uit die hun kennis willen opfrissen en voor belangstellenden die meer willen weten van de RK Kerk. Tot Pasen komen we gemiddeld eens in de twee weken op woensdagavond bij elkaar om nader kennis te maken met het geloof van onze kerk. Veel

aandacht is er voor wat we vieren in de loop van het kerkelijk jaar, maar we zullen ook aandacht besteden aan het Synodaal Proces en de Sociale Leer van de kerk. De cursus wordt gegeven in De pastorie in Hoogland door bekwame vrijwilligers en pastores uit onze parochies. Er komen dus verschillende stemmen aan het woord.

Vraag je je af of deze cursus misschien iets voor jou is? Neem dan contact op met Ivonne Stronks, de cursusleidster of met pastor Wies Sarot.

Ivonne Stronks: ivonnestronks@gmail.com

Wies Sarot: sarot@marthamaria.nl

Diaconie project scholen

Onderstaand stukje is op initiatief van het Martha Maria parochiebestuur en het bestuur van de Parochiële Caritas Instelling geplaatst in het parochieblad en tevens is gevraagd aan de verschillende locaties om het ook te plaatsen in de eigen nieuwsbladen om er zoveel mogelijk bekendheid aan te geven. Wij mogen als MK best trots zijn dat we dit project met onze caritaswerkgroep al jaren uitvoeren.

Wim Jongmans

Vanuit de Parochiële Caritas Instelling: een inspirerende aanpak die navolging verdient!

25 Diaconale hulp-initiatieven uit het aartsbisdom Utrecht werden in 2022 genomineerd voor de Ariënsprijs voor de Diaconie.

Eén ervan kwam van Maria Koningin in Baarn. Zij startten hiermee in 2018 omdat één van de leden zag dat er kinderen zijn die zonder ontbijt naar school komen.

In Nederland groeit ongeveer 1 op de 12 kinderen in armoede op en veel kinderen daarvan krijgen zelfs geen ontbijt mee naar school.

Onze geloofsgemeenschap viert niet alleen de liturgie, maar ondersteunt ook mensen die het moeilijk hebben. De PCI van de HH. Martha Maria ondersteunt hun aanpak in Baarn vanaf het begin.

Wij als PCI willen u graag informeren over hoe dit initiatief is opgezet in de hoop dat er locaties zijn in onze locaties die zo'n initiatief ook zouden willen nemen met financiële steun van de PCI.

De informatie hieronder is overgenomen uit de publicatie van het Bisdom 'Er gebeurt meer dan je doet' uit 2022 waarin de 25 hulp-initiatieven uit het bisdom zijn beschreven.

Het idee en de uitwerking:

Er is nagedacht op welke en anonieme manier kinderen bereikt kunnen worden. Scholen bleken daarvoor het meest in aanmerking te komen.

Er is begonnen met twee scholen die open stonden voor dit idee.

Op die twee scholen hebben 13 gezinnen cadeaubonnen gekregen voor 23 kinderen. Dat aantal nam snel toe. In 2019 hebben 26 kinderen met 49 kinderen ondersteuning gekregen. In 2020 zijn er via zes scholen 47 gezinnen bereikt met 100 kinderen. Er is toen besloten dat maximaal 10 gezinnen per school aangemeld kunnen worden. Op die manier kunnen via meer scholen meer kinderen bereikt worden.

Natuurlijk wordt er wel eens geschoven omdat in de ene wijk nu eenmaal meer armoede is onder gezinnen dan in andere wijken. Vorig jaar waren er al 52 gezinnen met 126 kinderen die de cadeaubonnen gekregen hebben.

De financiën komen van de PCI.

Het werkt als volgt.

Scholen wordt VERTROUWELIJK per mail of anderszins gevraagd om het aantal gezinnen door te geven die een cadeaubon kunnen gebruiken. Op basis van die aantallen worden cadeaubonnen gekocht. Die cadeaubonnen komen van allerlei winkels, bijv. de Hema of de Bruna maar vooral van

supermarkten zoals Coöp of Jumbo. Ieder jaar wordt gezocht naar andere winkels.

De hoeveelheid bonnen en de waarde verschilt per gezin. Een gezin met één kind krijgt bonnen ter waarde van €100,= Per kind komt er €25,= bij met een maximum van €200,=.

een gezin met vijf kinderen krijgt dus €200,=. De reden daarvoor is dat met meer kinderen niet altijd meer geld nodig is. een andere reden is dat het geld ook verdeeld moet worden. Het is een extra ondersteuning, meestal omdat veel van de gezinnen al via de voedselbank eten krijgen.

De schoolleiding of vertrouwenspersoon van de school bepaalt welke gezinnen een bon krijgen. Zij kennen de gezinnen en weten wie het echt kunnen gebruiken. Zo blijft het ook zo anoniem mogelijk en weet de werkgroep niet welke gezinnen een bon ontvangen. Het blijft voor de werkgroep ook behapbaar om te doen.

De bonnen worden bij de betreffende school afgegeven. Zij sturen de bon per post toe aan de gezinnen. Er zit een kaart bij met een wens en een sticker van de Parochie, zodat duidelijk is waar de bon uiteindelijk vandaan komt. "Al is het maar dat iemand een positieve gedacht over de kerk krijgt", zoals een van de werkgroepleden zegt.

De anonimiteit is erg belangrijk voor de werkgroep. ook omdat zij zelf anoniem blijven. Het gaat om de gezinnen. In de parochie weten ook niet veel mensen dat zij actief zijn. Toch komt het regelmatig voor dat mensen hun dankbaarheid laten weten via de parochie. Dat doet de leden van de werkgroep goed.

We delen de overvloed van andere mensen via het geld van de PCI. Zo straal je als kerk ook warmte uit naar de mensen die het nodig hebben. Het maakt niet uit die die mensen zijn, het gaat om kinderen en gezinnen van allerlei achtergronden en dat geeft een tevreden gevoel.

De werkgroep heeft daarnaast in de samenwerking ook veel gezelligheid aan elkaar. De positieve ervaringen maken dat de werkgroep hun initiatief zeker aanraadt aan andere locaties en parochies.

De inschatting is dat de behoeften van de gezinnen alleen maar zal oplopen dus ook in de toekomst is deze hulp nodig!

Daarom verdient dit prachtige initiatief van de Maria Koningin in Baarn navolging!

Heeft u interesse om in uw locatie deze hulpvorm te kopiëren en op te starten?

De PCI staat er voor de volle 100% achter.

Wilt u contact opnemen met ons hierover?

Stuur dan een email naar secretaris@caritasmarthamaria.nl

Namens het bestuur,

Ruud van 't Pad Bosch
Secretaris PCI HH.Martha en Maria

Nieuws vanuit de Nederlandse kerkprovincie.

Voor wie zich betrokken voelt bij het vraagstuk 'homoseksualiteit en de Rooms-Katholieke kerk' verwijzen wij naar de website van de Stichting RK Homo-Emancipatie: www.rk-homo-emancipatie.nl

De stichting is er om alle vormen van homofobie, met name in de RK kerk, ten positieve te doen bijstellen. De stichting promoot mensen die zich hierin profileren, door het toekennen van de Graalbokaal Award, bestaande uit een sculptuur en een geldbedrag, dat periodiek uitgereikt wordt.

De stichting tracht met alle mogelijke middelen, als een luis in de pels, de verdedigers van het officiële standpunt van de RK kerk jegens homoseksualiteit met bijbels-theologische, filosofische, antropologische en culturele argumenten te overtuigen dat hun zienswijze is achterhaald en niet aansluit bij de huidige maatschappelijk aanvaardbare normen.

Van harte aan te bevelen!

Pinksterbrunch 2023

Het was al in het jaar 2022, dat onze vorige Locatieraad - op aanbeveling van één van onze regelmatige kerkgangers Wim Welling - een aanvraag tot subsidie had ingediend en ook gehonoreerd had gekregen, bij het Bestuur van de Stichting Fondsenwerving Ouderenwerk Baarn.

Een dergelijke subsidie wordt namelijk verstrekt aan ouderenwerk met het doel het bevorderen van het welzijn van ouderen/senioren in de gemeente Baarn, zulks zonder winstoogmerk.

Het betreft groepsactiviteiten en projecten die door of voor ouderenorganisaties worden aangevraagd.

Door omstandigheden lag het in dat bewuste jaar minder voor de hand om van de reeds verstrekte subsidie van 750 euro gebruik te kunnen maken en zulks ook in te zetten voor een samenzijn waar door een zo optimaal mogelijke hoeveelheid parochianen van onze kerk gebruik gemaakt zou kunnen worden.

Eindelijk was het dan zover: 'Op een mooie Pinksterdag', zoals de titelsong luidt van Leen Jongewaard en André van den Heuvel - het was in dit geval ook een zonnige zondag op 28 mei j.l. - had de locatieraad het initiatief genomen om na de viering een zogeheten Pinksterbrunch te organiseren.

Ank en Ton van Maarseveen werden aangezocht om te polsen of het hen beiden schikte om iets dergelijks op dat tijdstip te organiseren en te begeleiden.

En vervolgens hebben ze dit ouderwets degelijk en betrouwbaar, zou ik willen zeggen, toch maar weer voor ons allen opgepakt en geregeld!

Voor de goede orde: het fysieke voedsel met alles er op en er aan, werd van buitenaf ingevlogen en kwam keurig op tijd, als ware het bij wijze van spreken een 'Heilige Geest', binnenwaaien.

De brunch dus bestond uit een soepje vooraf en een rijkelijk en breed geschakeerde variatie van overvloedig belegde broodjes, hetgeen de ruim vijftig (!) aanwezigen van onze geloofsgemeenschap zich opperbest lieten smaken.

Gedurende de brunch werden we door Nico Filon ook nog even bijgepraat over de stand van zaken en verdere voortgang naar

aanleiding van de serie gesprekken welke hij tot dusver vanaf februari incidenteel na de vieringen heeft begeleid, waarbinnen Wim Jongmans namens 'verkenner' nog een verslag uitbracht. Daarnaast werden twee voor onze Maria Koningin Kerk betekenisvolle en ons overbekende dames heel even in het zonnetje gezet, namelijk Honneke van de Sande en Riet van Wanrooij, voor de talloze taken op al die vele terreinen waarop ze hebben gejongleerd.

We kunnen, zo is mijn waarneming, terug kijken op een zeer geslaagd 'project' voor onze inderdaad steeds ouder wordende gemeenschap, zoals hierboven in de doelomschrijving van de statuten van genoemde stichting Fondsenwerving Ouderenwerk Baarn is vermeld.

Vanaf deze plaats danken wij het bestuur van gemelde stichting zeer hartelijk voor de bijdrage/subsidie welke wij hiervoor mochten ontvangen.

Gerard van der Heide, voorzitter Locatieraad

VERSLAG 4^e BIJEENKOMST TOEKOMST MARIA KONINGIN 28 MEI 2023

INLEIDING

Nico brengt het voorafgaande traject in herinnering. Begonnen op 8 januari 2023 toen stevige discussie ontstond naar aanleiding van wat het synodaal proces nu eigenlijk inhoudt en wat gaan wij als gemeenschap daarmee gaan doen. (*Synodaal proces = oproep van de paus om te bevorderen dat de 'gewone' gelovigen zoals u en ik in gesprek gaan over wat geloven betekent en welke plek dat inneemt in jouw leven en in je kerkelijk leven*).

1^e gesprek: teruggekeken naar geschiedenis van onze gemeenschap. Begrip vrijheid en het omzien naar elkaar kwamen sterk naar voren.

2^e gesprek: constatering onze gemeenschap is kleiner geworden en vergrijsd. De kinderen van weleer hebben een weg gekozen buiten de MK. Afwegingen gemaakt hoe we met elkaar verder zouden kunnen gaan.

3^e gesprek: besluit genomen om een verkennergroep te gaan samenstellen die met deze afwegingen/opties op pad zal gaan.

PRESENTATIE VERKENNERSGROEP

De definitieve samenstelling van de verkennergroep is geworden:

Wim Jongmans, Veronica Selleger, Hannah Verhoef (lid familiekoor), Rudolf Dierick, en Riet van Wanrooy. Marga van Merriënboer hoorde ook bij deze groep, maar heeft toch besloten niet verder te gaan met de verkennergroep.

Wim vertelt namens de verkenners hoe hun plan van aanpak zal zijn met de actiepunten voor verkenning zoals we die met elkaar hadden vastgesteld in de 3^e bijeenkomst van 16 maart jl.

1^e actie: Open proces richting bestuur om geruchtvorming e.d. te voorkomen. Het bestuur is inmiddels geïnformeerd. Hebben er begrip voor en vinden het verstandig op deze wijze na te denken over onze toekomst;

2^e actie: Mogelijkheden bekijken bij de Nicolaaskerk. Deze zomer worden afspraken voor een gesprek met hen gemaakt. Gedacht wordt aan vragen stellen over onze regenboogvlag, hoe denkt de Nicolaaskerk daarover, hoe vinden zij het bijvoorbeeld wanneer wij die vlag mee zouden nemen wanneer wij in de Nicolaas een kleine viering zouden hebben? Is het mogelijk om in de dagkapel, of in de grote kerk daar, te gaan vieren? En dit dan binnen onze eigenheid van vieren, met een lekenvoorganger, óók met een vrouwelijke voorganger?

Het bestuur ondersteunt dit initiatief richting Nicolaas, ondanks de andere geloofsbeleving, ook daar wordt door het afnemen van het aantal kerkgangsters nagedacht of zij niet ook een andere lijn moeten gaan volgen.

3^e actie: in gesprek gaan met de Paaskerk.

Deels over hetzelfde als met de Nicolaas: hoe denkt de Paaskerk over de regenboogvlag, over homoseksualiteit, hoe kun je dat uiten, mág je dat uiten? En hoe/of de vriendschapsvieringen op andere wijze of wat vaker met elkaar gedaan kunnen worden, zodat we op die wijze wat dichterbij elkaar komen? Het is niet mogelijk, kerkrechtelijk of anderszins, om beslissing te nemen over ons als MK aansluiten bij de Paaskerk. Dat zou dus een individueel besluit van ons zijn.

4^e actie: Contact met andere locaties. Niet bedoeld om daar te gaan kerken, gezien de afstand is dat niet mogelijk. Gaat puur

om oriëntatie hoe zij overleven. De OLV Bilthoven heeft het voordeel dat zij een intensief contact met de naastgelegen school hebben, waardoor er een andere leeftijdscategorie is en zij andere mogelijkheden hebben. Maar wat voor tips kunnen zij óns geven om door te kunnen gaan? En wij dan met onze eigen vorm van liturgie!

Besloten is ons eerst te richten op de OLV Bilthoven en pas daarna te gaan kijken of het ook nog zinvol is om aanvullend in Maartensdijk op bezoek te gaan.

5^e actie: Hoe onszelf te versterken en zelfstandig doorgaan. Verkennergroep wil eerst even de gesprekken met andere gemeenschappen voeren om te kijken wat ons dat biedt qua inspiratie en ideeën. Met dat wat we dan in handen hebben gaan we bekijken: wat willen wij hier? Dat is de slotvraag. Die wordt niet vergeten! Er gaat dan ook binnen onze gemeenschap goed geluisterd worden naar hoe mensen door willen. Dit is geen stap die ondergeschoven gaat worden!!

Vraag Willemien Witte: Hoe vrij zijn wij in onze ontwikkeling en stappen die we gaan ondernemen t.a.v. bisschop Eijk? Krijgen we geen problemen met Utrecht daarin?

Antw. Wim: Nee wij kunnen doorgaan op de wijze zoals we nu doen. Dit wordt gedoogd door het bestuur van de MM parochie. Zij vinden het prima zoals wij werken en ook onze manier van kijken naar de toekomst. Utrecht staat ons wat dit betreft niet in de weg. Nogmaals: vanuit Utrecht of vanuit bestuur zal geen initiatief genomen worden om die Maria Koningin te sluiten omdat wij zo klein zijn geworden. Zolang wij financieel en inhoudelijk vitaal zijn kunnen wij doorgaan.

Vraag van Esther Waagen: Wanneer we met de Nicolaas spreken, is het dan zo dat wij het alleen over sociale omgangsvormen gaan hebben? Niet over dogma's, de orthodoxe dingen die je als gelovige wel of niet wilt aanvaarden?

Antw. Wim: Wij gaan met onze eigenheid als Maria Koningin naar de Nicolaas met vragen wat er wat dat betreft in hun gebouw mogelijk is en wat er in het kader van samenwerking met hen dan mogelijk is.

Volgende bijeenkomst: zondag 1 oktober 2023. De Verkennergroep doet dan verslag over de, dan inmiddels door hen ondernomen, verkenningen.

'Vakantie'

bijdrage van Gerard van der Heide.

'Vrij'

Op vakantie
vergeet je nooit
jezelf mee te nemen
al zou je het willen achterlaten
van je afschudden

Het vergezelt je
overal.

Op vakantie
ontdek je in jezelf
verborgen kanten
leer je weer
genieten.

Gevoelens kruipen
onder het juk vandaan
treden aan de oppervlakte
dansen van levensvreugde
om herwonnen vrijheid.

Op vakantie
staart dat zorgelijke
oer-serieuze
dagelijkse ik
naar die blijde mens
lachend
over kleine vergissingen
spottend
over kleine ergernissen

spottend
met teleurstellingen
dankbaar
voor wat binnen bereik ligt.

Waar is die vrije mens
buiten de vakantietijd?

Thea van Domburg- Mans

Tien geboden voor toeristen

1. Eerbiedig andere manieren van leven, denken en geloven.
2. Verdiep jezelf eens in die andere manier van leven in je gastland.
3. Wees steeds tactvol, ook met je filmcamera en fototoestel.
4. Het anders zijn van 'vreemde' mensen is nooit synoniem met minder zijn.
5. Zie meer dan zon, zee en strand: verken de leefstijl van je vakantieland.
6. Leer meer vragen stellen: geef minder voorgekauwde opvattingen en clichés ten beste.
7. De toerist is niet het centrum van de wereld, realiseer je dat in alle situaties.
8. Besef dat de voordelige koopjes die je in je gastland kunt doen, gemaakt zijn door mensen die onderbetaald worden.
9. Denk af en toe eens een paar minuten na over de verschillen tussen je eigen land en het gastland. Daarmee leer je de ander beter kennen en begrijpen.
10. Doe geen beloftes aan de mensen in het andere land als je die beloftes niet kunt nakomen.

Uit : Unicef Nieuws.